

Instytucja prawna łańcucha dostaw w ustawie *offshore*

The legal institution of the supply chain in the *Offshore Wind Act*

Правовой институт цепи поставок в Законе *offshore*

Правовий інститут ланцюга поставок в в законі про офшор (*offshore*)

PAWEŁ LASKOWSKI

Dr, Wschodnioeuropejska Akademia Nauk Stosowanych w Białymstoku
e-mail: pawel.laskowski@wsfiz.edu.pl, <https://orcid.org/0000-0002-5407-8140>

Streszczenie: Artykuł prezentuje proces badawczy, którego cel poznawczy dotyczył szczegółowych unormowań wyinterpretowanych z przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, Dz. U. z 2021 r. poz. 234, 784, 1093, 1642. Potrzeba badań wynikała z unormowania przez prawodawcę, po raz pierwszy w tak szerokim zakresie, tematyki *offshore* w polskim systemie prawa, jak i możliwości rozwoju odnawialnych źródeł energii na niespotykaną dotychczas skalę zainstalowanej mocy. Podstawowym obszarem badawczym było prawo gospodarcze publiczne. Główny problem badawczy został zawarty w pytaniu: jaki jest jurydyczny rezultat wprowadzenia zagadnienia z dyscypliny nauki o zarządzaniu, którym jest łańcuch dostaw, do ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych? W procesie badawczym jako metodę zastosowano analizę formalną instytucji prawnych. Badania doprowadziły do wyodrębnienia z ustawy łańcucha dostaw jako instytucji prawnej, obszernego jej opisanie oraz sklasyfikowania.

Słowa kluczowe: prawo energetyczne, morskie farmy wiatrowe, analiza formalna instytucji prawnych, łańcuch dostaw

Summary: The article presents the research process, the cognitive objective of which concerned the detailed regulations interpreted based on the provisions of the Act of 17 December 2020 on the promotion of electricity generation in offshore wind farms, Dz. U. [Journal of Laws] of 2021 item 234, 784, 1093, 1642. The need to conduct the research resulted from the normalization by the legislator, for the first time in such a broad scope, of *offshore* issues in the Polish legal system, as well as the possibility of developing renewable energy sources on an unprecedented scale of installed power. The main research area was public economic law. The key research issue is included in the following question: What is the juridical outcome of the introduction of an issue from the discipline of management sciences, which is the supply chain, into the Act of 17 December 2020 on the promotion of electricity generation in offshore wind farms? A formal analysis of legal institutions was used as a method in the research process. The research led to the extraction of the supply chain as a legal institution from the act, its extensive description and categorisation.

Key words: energy law, offshore wind farms, formal analysis of legal institutions, supply chain

Резюме: В статье представлен процесс исследования, познавательная цель которого заключалась в детальной интерпретации норм, вытекающих из положений Закона от 17 декабря 2020 года о продвижении производства электроэнергии на морских ветряных электростанциях, Законодательный вестник 2021 года, поз. 234, 784, 1093, 1642. Необходимость исследования обусловлена нормализацией законодателем,

Tematyka podjęta w artykule została wcześniej zaprezentowana w formie referatu wygłoszonego podczas Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Transformacje Gospodarki Regionu – Przedsiębiorstwa w Procesie Zmian (TRE’21)” w dn. 26.10.2021 r.

впервые в таком широком масштабе, темы *offshore* в польской правовой системе, а также возможностью развития возобновляемых источников энергии в беспрецедентном масштабе установленной мощности. Основной областью исследований было государственное хозяйственное право. Ключевая проблема исследования была сформулирована в виде вопроса: каков правовой результат введения вопроса из дисциплины науки об управлении, которым является цепь поставок, в Закон от 17 декабря 2020 года о продвижении производства электроэнергии на морских ветряных электростанциях? В процессе исследования в качестве метода использовался формальный анализ правовых институтов. Исследование привело к извлечению из закона цепи поставок как правового института, его обширному описанию и классификации.

Ключевые слова: энергетическое право, морские ветряные электростанции, формальный анализ правовых институтов, цепь поставок

Резюме: У статті представлено дослідницький процес, якого мета дослідження стосувалася детальних положень, що впливають із положень Закону від 17 грудня 2020 р. про сприяння виробництву електроенергії морськими вітровими фермами, Dz. U. z 2021 r. roz. 234, 784, 1093, 1642. Потреба в дослідженні виникла внаслідок того, що законодавець вперше в так широкому діапазоні регулює у польській правовій системі тему офшор (*offshore*) і можливості розвитку відновлюваних джерел енергії у безпрецедентному масштабі встановленої потужності. Основною сферою досліджень було публічне господарське право. Основна проблема дослідження міститься в питанні: який юридичний результат введення питання з дисципліни науки про управління, яким є ланцюг поставок, до Закону від 17 грудня 2020 року про сприяння виробництву електроенергії морськими вітровими фермами? У процесі дослідження як метод використано формальний аналіз правових інститутів. Дослідження призвели до виділення з закону ланцюга поставок як правового інституту, його розгорнутого опису та класифікації.

Ключові слова: енергетичне право, морські вітрові ферми, формальний аналіз правових інститутів, ланцюг поставок

Wstęp

Polska energetyka znajduje się w procesie transformacji z „czarnej – węglowej” na „zieloną”, której źródła energii mają być odnawialne. Taki kierunek transformacji jest nieunikniony, a słuszność nie powinna być kwestionowana. Trzeba jednak pamiętać, że chodzi nie tylko o paliwo, lecz także o technologię wytwarzania energii elektrycznej i energii cieplnej (ciepła), która będzie umożliwiała osiągnięcie niskich, a nawet zerowych wskaźników emisyjnych, a jest wysokokosztowa, co stanowi istotne utrudnienie dla przedsiębiorstw energetycznych. Kwestie te są nierozwalnie związane z prawodawstwem, dlatego też chciałbym ukazać pewien wycinek obszernej problematyki nie od strony biznesowej, a od strony prawnej.

Proces badawczy składał się z elementów metodycznych, których konstruowanie stanowiło kolejne merytoryczne etapy badania *sensu stricto*. Pierwszym z nich było określenie celu badania. Zostały wyszczególnione cele: główny, szczegółowy, podmiotowy oraz przedmiotowy. Kierunkiem badania, czyli celem głównym, była

znajomość unormowań zawartych w ustawie *offshore*¹ na poziomie eksperckim. Jest on rozumiany jako wnikliwa analiza osadzona w metodyce badawczej nauk prawnych. Analiza ta pozwoliła na wejście na głębszy poziom rozważań o morskiej energetyce wiatrowej. Ten cel został osiągnięty przy pomocy celów szczegółowych. Podstawowymi czynnościami w tym obszarze były: gruntowna znajomość uzasadnienia² projektu ustawy *offshore*, jak również zrozumienie kategorii z dyscypliny nauk o zarządzaniu zawartej w ustawie *offshore*. Przyczyny, które uzasadniają całe badanie, mają charakter legislacyjny oraz gospodarczy. Nie można przejść obojętnie – obok unormowania przez ustawodawcę polskiego po raz pierwszy w tak obszernym zakresie – wobec tematyki morskich farm wiatrowych. Powiązana jest z tym perspektywa rozwoju przemysłu *offshore*³ oraz energetyki odnawialnej, przede wszystkim morskich farm wiatrowych w ogromnej skali. W uzasadnieniu projektu ustawy *offshore* stwierdzono, że: „[...] polski przemysł ma znaczący potencjał rozwoju w kierunku zapewnienia dostaw i usług związanych z budową i eksploatacją morskich farm wiatrowych. Zidentyfikowano ponad 100 polskich podmiotów, które dysponują *know-how* potrzebnym w procesie wytwarzania elementów konstrukcyjnych i eksploatacyjnych na potrzeby budowy morskich farm wiatrowych”⁴. Ponadto w polityce energetycznej państwa do 2040 r.: „Przewiduje się, że moc zainstalowana tych źródeł w perspektywie 2030 r. może sięgnąć 5,9 GW. W 2040 r. potencjał oceniany jest do ok. 11 GW. Produkcja z morskich farm wiatrowych będzie miała największy udział w produkcji energii elektrycznej wytworzonej z OZE”⁵. Niewątpliwie takie założenia zachęcają nie tylko do monitorowania sytuacji w tym podsektorze, ale i do dalszych badań nad stanem legislacyjnym. Odnosząc się do rezultatów podjętych badań, wskazać należy na szczegółową wiedzę o unormowaniach wynikających z przepisów ustawy *offshore*, a przede wszystkim o jurydycznym unormowaniu kategorii z dyscypliny nauki o zarządzaniu – łańcucha dostaw w ustawie *offshore*. Przeprowadzone badania dotyczyły aspektów związanych

¹ Ustawa z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, Dz. U. z 2021 r. poz. 234, 784, 1093, 1642 (dalej: ustawa *offshore*).

² Rządowy projekt ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych, Uzasadnienie projektu ustawy, druk nr 809, Sejm IX kadencji, <http://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/druk.xsp?nr=809> [dostęp: 12.04.2021 r.].

³ Odnośnie do potencjału portów znajdujących się na wybrzeżu polskim zob. M. Kozerska, K. Jędrzejczyk, *Rola portów morskich Polski w funkcjonowaniu łańcuchów dostaw*, Zeszyty Naukowe Politechniki Częstochowskiej. Zarządzanie 2020, nr 40, s. 25–43.

⁴ Rządowy projekt ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej..., s. 5.

⁵ Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r., zał. „Polityka energetyczna Polski do 2040 r.”, M.P. z 2021 r. poz. 264, s. 65.

z prawem, jednak trzeba pamiętać, że problematyka łańcucha dostaw jest interdyscyplinarna i stanowi kategorię rozważaną w ramach dyscypliny nauki o zarządzaniu⁶.

Etapem następnym było określenie przedmiotów badań. Wyszczególnione zostały dwa obszary badawcze. Pierwotnym z nich było prawodawstwo energetyczne, które jest tutaj rozumiane jako prawo gospodarcze publiczne. Wtórny, ale nie mniej istotny obszar badań stanowi energetyka w podsektorze odnawialnych źródeł energii obejmującym morskie farmy wiatrowe w RP. Zauważalny charakter przedmiotów badań dotyczy prawa (aktu normatywnego) mającego zmieniać obecny poziom odnawialnych źródeł energii w miksie energetycznym w energetyce polskiej.

Perspektywa terytorialna badań odnosi się do obszaru, na którym obowiązuje ustawa *offshore* – lądów oraz polskiej wyłącznej strefy ekonomicznej na Morzu Bałtyckim. Z kolei perspektywa temporalna sprowadza się do okresu tworzenia prawa – procesu legislacyjnego⁷, okresu obowiązywania ustawy *offshore* od wejścia w życie tego aktu normatywnego do chwili obecnej.

Na potrzeby wyznaczonych celów badawczych przyjęto analizę formalną instytucji prawnych. Jest to metoda badawcza, która bazuje na wyodrębnieniu z aktu normatywnego przepisów prawnych i wyinterpretowaniu z nich norm prawnych, które będąc ze sobą powiązane, tworzą poszczególną, konkretną instytucję prawną. W piśmiennictwie wskazuje się, że: „Krokiem wstępnym jest zakreślenie pewnego zespołu przepisów, które, jak można wstępnie zakładać, dadzą podstawę dla wyinterpretowania zespołu norm prawnych dotyczących określonego zespołu zachowań ludzkich”⁸. Badanie rozpoczęto tym samym od wyboru przepisów prawnych, które następnie zostały wykorzystane do szczegółowych analiz. Spośród przepisów ustawy *offshore* wybrano: art. 15 ust. 5, 3 pkt 5; art. 13 ust. 1; art. 16 ust. 3 pkt 2; art. 26 ust. 1, 5 pkt 5; art. 42 ust. 1, 2, 3; art. 43 ust. 1 pkt 1, 2, 3, ust. 2, 3, 4; art. 44; art. 45 ust. 1, 2; art. 46. Następnie uszeregowano poszczególne przepisy i dokonano

⁶ Zob. U. Ryciuk, *Koncepcja i specyfika łańcuchów dostaw w budownictwie*, *Przedsiębiorczość i Zarządzanie*, t. 15, z. 6, cz. I, s. 429–439; T.B. Kalinowski, A. Rudnicka, G. Wieteska, A. Wronka, *Proces zdobywania kluczowych kompetencji wspierających wdrożenie zrównoważonego łańcucha dostaw*, w: *Nowoczesne trendy w logistyce i zarządzaniu łańcuchem dostaw*, red. J. Brzeziński, A. Rudnicka, Łódź–Kraków 2020, s. 93–105; Ł. Marzantowicz, *Niepewność i nieprzewidywalność w łańcuchu dostaw – rozważania teoretyczne*, *Nauki o Zarządzaniu* 2017, nr 2, s. 62–70.

⁷ Oficjalna strona Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, *Prace Sejmu, Przebieg procesu legislacyjnego, Rządowy projekt ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych*, <http://www.sejm.gov.pl/Sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=809> [dostęp: 12.04.2021 r.].

⁸ Z. Ziemiński, *Szkice z metodologii szczegółowych nauk prawnych*, Warszawa–Poznań 1983, s. 95.

ich wykładni⁹. Skonstruowano szereg norm prawnych, wśród których wymieniono elementy: hipotezę i dyspozycję. W badaniach przyjęto następujące znaczenie hipotezy: „[...] część normy prawnej zawierająca określenie adresata (adresatów) normy oraz określenie sytuacji, w której adresat normy winien zastosować się do jej dyspozycji; [...] wskazuje w szczególności skończoną liczbę przedmiotów indywidualnych (w tym osób fiz.) oraz określoną liczbę zachowań indywidualnych, od wystąpienia których w danym stanie faktycznym zależy zaktualizowanie się obowiązku adresata postępowania zgodnego z nakazem zawartym w dyspozycji normy”¹⁰. Z kolei dyspozycja była rozumiana jako: „[...] część normy prawnej, w której następuje określenie zachowania będącego powinnością (nakazanego, zakazanego, dozwolonego); prawodawca [...] stwierdza, jak jej adresat musi lub może zachować się w razie zaistnienia okoliczności wskazanych w hipotezie normy”¹¹. Takie podejście umożliwiło analizę, zgodnie z którą „[...] w przypadku wieloznaczności językowej jakichś przepisów wybierając w myśl funkcjonalnych dyrektyw wykładni takie ich znaczenie normatywne, przy którym wyinterpretowane normy miałyby najlepsze uzasadnienie aksjologiczne w zakładanym systemie wartości (zobowiązuje przypisywanym «prawodawcy»), w związku z czym normy instytucji uzyskują spójne uzasadnienie aksjologiczne”¹². Było to możliwe nie tylko dzięki samej ustawie, ale w dużej mierze dzięki analizie treści uzasadnienia projektu ustawy *offshore*¹³.

W przeprowadzonym badaniu zostały zdiagnozowane problemy szczegółowe dotyczące łańcucha dostaw materiałów i usług, które są rozwinięciem problematyki unormowań zawartych w ustawie *offshore*. Równocześnie występowały problemy teoretyczne, jak i takie, które są związane z bieżącymi sprawami gospodarki, w szczególności energetyki. Tym samym główny problem badawczy był następujący: jaki jest jurydyczny rezultat wprowadzenia zagadnienia z dyscypliny nauki o zarządzaniu, którym jest łańcuch dostaw, do ustawy z dnia 17 grudnia 2020 r. o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej w morskich farmach wiatrowych?

Problematykę szczegółową definiują następujące pytania:

- Czym jest łańcuch dostaw w rozumieniu nauki o zarządzaniu?
- Jakie są ustawowe „ogniwa” (składniki) łańcucha dostaw materiałów i usług?
- Jaka jest relacja łańcucha dostaw materiałów i usług z tajemnicą przedsiębiorstwa?

⁹ Odnośnie do wykładni zob. M. Zieliński, *Podstawowe zasady współczesnej wykładni prawa*, w: *Teoria i praktyka wykładni prawa*, red. P. Winczorek, Warszawa 2005, s. 117–125.

¹⁰ *Normy. Hipoteza*, w: S. Lewandowski, J. Petzel, *Logika dla prawników. Słownik encyklopedyczny*, red. A. Malinowski, Warszawa 2004, s. 145.

¹¹ Tamże.

¹² Z. Ziemiński, *Szkice z metodologii...*, s. 96.

¹³ Rządowy projekt ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej...

- Czy dialog z potencjalnymi dostawcami wchodzi w skład („jest ogniwem”) łańcucha dostaw materiałów i usług?
- Jakie normy prawne można wyinterpretować w procesie wykładni przepisów dotyczących łańcucha dostaw w ustawie *offshore* (o jakiej treści elementów normy prawnej)?
- Jakie są elementy stosunku prawnego dotyczącego łańcucha dostaw w ustawie *offshore*?
- Jaka jest zależność między podmiotami prawa (adresatami norm prawnych) w stosunku prawnym dotyczącym łańcucha dostaw?
- Jakie są obowiązki i uprawnienia (uczestników) stron stosunku prawnego dotyczącego łańcucha dostaw?
- Czy stosunek prawny dotyczący łańcucha dostaw wykazuje cechy stosunku prawnoadministracyjnego?
- Czy łańcuch dostaw materiałów i usług jest instytucją prawną?

Szczegółowe rozważania i odpowiedzi na pytania problemowe zostały przedstawione w formie komentarzy do poszczególnych norm prawnych. Dominującym jest aspekt prawny z odniesieniami do nauki o zarządzaniu. Treści przepisów prawnych ustawy *offshore* zostały ujęte w cudzysłów, ponieważ pozwala to na precyzyjniejsze ukazanie poszczególnych części norm prawnych.

1. Wykładnia wybranych przepisów prawnych ustawy *offshore*

Z przepisów dotyczących łańcucha dostaw materiałów i usług w ustawie *offshore* wyinterpretowano normy prawne¹⁴, których treści zostały zaprezentowane poniżej. Są nimi:

Norma prawna nr 1

Na podstawie art. 15 ust. 3 pkt 5 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy *offshore* została skonstruowana norma prawna, której elementy zawierają następującą treść.

Hipoteza: adresat – „Wytwórca”.

Hipoteza: okoliczności: „Do dnia 31 marca 2021 r. [...], w odniesieniu do energii elektrycznej, która zostanie wytworzona w danej morskiej farmie wiatrowej i wprowadzona do sieci [...]”.

Dyspozycja:

¹⁴ Na temat teoretycznych rozważań dotyczących normatywności zob. B. Brożek, *Normatywność prawa*, Warszawa 2012, s. 258–264.

„Do wniosku, o którym mowa w art. 13 ust. 1 [...] dołącza: plan łańcucha dostaw materiałów i usług [...]”;

„[...] może złożyć wniosek o przyznanie prawa do pokrycia ujemnego salda [...].

Adresatem normy prawnej jest „[...] podmiot [...] wytwarzający lub zamierzający wytwarzać energię elektryczną z energii wiatru na morzu w morskiej farmie wiatrowej”¹⁵. Okoliczności hipotezy wyraźnie podkreślają aspekt temporalny występujący w tej normie prawnej. Został określony konkretną datą kalendarzową. Związane jest to ze szczegółowymi zasadami przyznawania prawa do pokrycia ujemnego salda, które znajdują się w rozdz. 3 ustawy *offshore*¹⁶. Dyspozycja tej normy prawnej zawiera dozwolone zachowanie dotyczące określonego, konkretnego dokumentu. Widoczna jest tutaj fakultatywność czynności, która w przepisie prawnym (art. 13 ust. 1 ustawy *offshore*) jest wyrażona słowami: „[...] może złożyć wniosek [...]”. Przede wszystkim uznano, że kwestia planu łańcucha dostaw materiałów i usług należy do dyspozycji rzeczowej normy prawnej, ponieważ jej adresat jest zobowiązany do dołączenia tego dokumentu we wniosku o przyznanie prawa do pokrycia ujemnego salda. Następuje tutaj uszczegółowienie przedmiotowe dyspozycji normy prawnej. Biorąc pod uwagę kwestię łańcucha dostaw, uznaje się, że jest to norma prawna bezwzględnie wiążąca.

Norma prawna nr 2

Na podstawie art. 13 ust. 1 zd. drugie¹⁷ ustawy *offshore* buduje się normę prawną sankcjonującą. Stanowi ona o dolegliwości za naruszenie normy prawnej nr 1, tj. za uchybienie terminowi, którą to dolegliwością jest pozostawienie wniosku bez rozpoznania. Wyprowadzenie z tego przepisu prawnego drugiej normy prawnej było zamierzone, ponieważ dla celów badawczych przyjęta została dwuczłonowa koncepcja normy prawnej. W literaturze wskazuje się, że: „[...] pojęcie sankcji nie powinno być odnoszone do struktury normy, ale jedynie do konsekwencji naruszenia normy, do skutku prawnego będącego następstwem zachowania adresata normy niezgodnego z dyspozycją normy. [...] Sankcja nie stanowi więc trzeciej części normy (obok hi-

¹⁵ Art. 3 pkt 12 ustawy *offshore*. Wskazanie przepisów prawnych, na podstawie których buduje się normę prawną, nie zawiera art. 3 ustawy *offshore*, ponieważ ustala on jedynie definicje wymienionych w ustawie określeń, w tym przypadku wytwórcy. Dotyczy to także morskiej farmy wiatrowej – art. 3 pkt 3 ustawy *offshore*, jak i zespołu urządzeń służących do wyprowadzenia mocy – art. 3 pkt 13 ustawy *offshore*.

¹⁶ Odnosi się to do przyznawania prawa do pokrycia ujemnego salda w drodze decyzji administracyjnej Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

¹⁷ Art. 13 ust. 1 zd. drugie ustawy *offshore*: „W przypadku złożenia wniosku po upływie terminu określonego w zdaniu pierwszym wniosek ten pozostawia się bez rozpoznania”.

potezy i dyspozycji), ale treść odrębnej normy – normy sankcjonującej [...]”¹⁸. Dlatego też uznano, że w normie prawnej zbudowanej na podstawie art. 15 ust. 3 pkt 5 w zw. z art. 13 ust. 1 ustawy *offshore* nie występuje sankcja. Ponadto obydwie normy prawne (nr 1 i nr 2) zostały uznane za normy prawne sprzężone.

Norma prawna nr 3

Z art. 26 ust. 5 pkt 5, ust. 1 ustawy *offshore* konstruuje się kolejną normę prawną.

Hipoteza: adresat – „Wytwórca”.

Hipoteza: okoliczności: „[...] który uzyskał zaświadczenie o dopuszczeniu do aukcji, o którym mowa w art. 27 ust. 1, oraz wytworzy energię elektryczną po raz pierwszy po dniu zamknięcia sesji aukcji w morskiej farmie wiatrowej zlokalizowanej w granicach obszaru określonego w załączniku nr 1 lub 2 do ustawy”.

Dyspozycja:

„Do wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji [...] dołącza: plan łańcucha dostaw materiałów i usług [...]”;

„Prawo do pokrycia ujemnego salda może być przyznane w drodze aukcji [...]”.

Adresatem określonym w hipotezie normy prawnej jest wytwórca. Okolicznościami, chronologicznie późniejszymi, są: posiadanie dokumentu upoważniającego oraz wytworzenie energii elektrycznej w określonym przedziale czasowym i miejscowym. Dotyczy to zasad uczestnictwa w aukcji dla morskich farm wiatrowych, które znajdują się w rozdz. 4 ustawy *offshore*¹⁹. Dyspozycja określa czynności sporządzenia i dołączenia planu łańcucha dostaw materiałów i usług. Chodzi o dokumentację niezbędną do złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia o dopuszczeniu do aukcji. Forma czasownikowa wskazuje na imperatywność normy prawnej. Z kolei aspekt dotyczący przyznania prawa do pokrycia ujemnego salda zawiera słowa: „[...] może być przyznane w drodze aukcji [...]” i charakteryzuje się brakiem imperatywności. Zarówno normę nr 1, jak i normę nr 3 klasyfikuje się jako normy prawne bezwzględnie wiążące, ponieważ w odniesieniu do planu łańcucha dostaw materiałów i usług wykazują obligatoryjność. Pozostałe elementy dyspozycji są jedynie uzupełnieniem normy prawnej dotyczącej łańcucha dostaw. Celowo zbudowano normy prawne także na podstawie przepisów odnoszących się do sposobów uzyskania prawa do pokrycia ujemnego salda, gdyż jest to *clou* całego aktu normatywnego. Powyższa norma prawna jest normą *ius cogens*.

¹⁸ T. Stawecki, P. Winczorek, *Wstęp do prawoznawstwa*, wyd. 4, Warszawa 2003, s. 67.

¹⁹ Odnosi się to do prawa do pokrycia ujemnego salda w drodze aukcji, którą zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy *offshore* ogłasza, organizuje i przeprowadza Prezes Urzędu Regulacji Energetyki.

Norma prawna nr 4

Na podstawie art. 42 ust. 1, 2 w zw. z art. 15 ust. 5 ustawy *offshore* konstruuje się normę prawną.

Hipoteza: adresat – „Wytwórca”.

Hipoteza: okoliczności:

„[...] który ubiega się o uzyskanie prawa do pokrycia ujemnego salda [...]”;

„[...] który uznaje informacje zawarte w planie łańcucha dostaw materiałów i usług [...] za tajemnicę przedsiębiorstwa [...]”.

Dyspozycja:

- 1) „[...] sporządza plan łańcucha dostaw materiałów i usług, uwzględniający stan zaawansowania prac przy budowie morskiej farmy wiatrowej wraz z zespołem urządzeń służących do wyprowadzenia mocy na dzień sporządzenia tego planu, który zawiera: [...] adres siedziby wytwórcy; opis grupy kapitałowej, do której należy wytwórca; harmonogram rzeczowo-finansowy budowy morskiej farmy wiatrowej wraz z zespołem urządzeń służących do wyprowadzenia mocy; [...] lokalizację i moc zainstalowaną elektryczną morskiej farmy wiatrowej, której dotyczy plan; opis kluczowych parametrów technicznych [...]; planowane terminy kluczowych postępowań na wybór dostawców materiałów i usług, ze wskazaniem planowanego trybu wyboru kontrahentów [...]; planowany dzień pierwszego wprowadzenia do sieci energii elektrycznej wytworzonej z morskiej farmy wiatrowej [...]; opis działań [...] w celu zapewnienia konkurencyjności pomiędzy dostawcami materiałów i usług [...]; opis udziału nakładów inwestycyjnych, których poniesienie [...] jest przewidywane [...] w łącznych nakładach [...]; opis przewidywanych inicjatyw dotyczących badań i rozwoju oraz innowacyjności, związanych z realizacją inwestycji [...]; opis działań [...] w celu rozwoju zasobów ludzkich w zakresie kompetencji i podnoszenia kwalifikacji zawodowych [...]; wyniki wstępnego dialogu z zarządami portów morskich oraz operatorami terminali [...]; opis i szacunkową liczbę miejsc pracy, jakie [...] zamierza utworzyć [...]”;
- 2) „Opisy działań [...] sporządza się odrębnie dla fazy budowy oraz dla fazy eksploatacji morskiej farmy wiatrowej wraz z zespołem urządzeń służących do wyprowadzenia mocy”;
- 3) „[...] jest obowiązany wskazać, które z informacji stanowią tajemnice przedsiębiorstwa, oraz załączyć wersję planu niezawierającą tych informacji, podlegającą publikacji zgodnie z art. 16 ust. 3 pkt 2”.

Analiza tej normy prawnej także zaczęła się od przedstawienia wytwórcy, który jest podmiotem, do którego adresowana jest norma prawna. W hipotezie omawianej normy prawnej zawierają się dwie sytuacje. Pierwsza dotyczy podejmowania

starań (ubiegania się) o uzyskanie prawa do pokrycia ujemnego salda. Mimo że forma czasownika „ubiega się” może wskazywać na przynależność do dyspozycji, to jest ona jedną z okoliczności występujących w hipotezie normy prawnej. Druga sytuacja jest związana z tajemnicą przedsiębiorstwa. Chodzi o stan, w którym określony podmiot „ma świadomość”, że pewne zapisy, dane i analizy nie powinny zostać ujawnione innym uczestnikom rynku, a nawet mogą stanowić o przewadze konkurencyjnej tego podmiotu. Relacja łańcucha dostaw z tajemnicą przedsiębiorstwa odnosi się do podmiotów zewnętrznych względem podmiotów uczestniczących w samym łańcuchu. Zrozumiała jest chęć ochrony swoich wrażliwych biznesowych danych przed konkurencją. Niemniej występuje także bardziej subtelna odmiana relacji łańcucha dostaw z tajemnicą przedsiębiorstwa. Mowa o nieujawnianiu wszystkich informacji obecnym i potencjalnym uczestnikom łańcucha. Podkreślić należy, że nie stoi to w sprzeczności z dyspozycją normy prawnej nr 12. Chodzi jednak o zbudowanie i utrzymanie pewnej pozycji w łańcuchu dostaw (rozumianym operacyjnie, procesowo) przez przedsiębiorstwo za pomocą wewnętrznego, samodzielnego budowania wiedzy specjalistycznej.

Dyspozycja normy prawnej zawiera nakaz określonego zachowania odnoszącego się do szczegółowej treści dokumentacji – planu łańcucha dostaw materiałów i usług. Treść planu jest obszerna i obejmuje przede wszystkim zagadnienia finansowe, techniczne, proceduralne i prognostyczne. Szczególną rolę nauka o zarządzaniu przypisuje łącznemu ujęciu tych zagadnień. Wskazuje się, że: „Właściwe jest powiązanie mierników, które w praktyce zarządzania łańcuchem dostaw można określić jako podstawowe (zysk operacyjny, obrót, udział w rynku, poziom wykorzystania powierzchni magazynowych itp.), z miernikami specyficznymi, których stosowanie powinno wynikać z przyjętego kierunku ewolucji łańcucha dostaw [...]”²⁰. Z dyspozycji wynika także, że zagadnienia proceduralne, czyli te, które dotyczą opisów konkretnych działań (art. 42 ust. 1 pkt 8–11), muszą zostać przygotowane zarówno przed rozruchem instalacji, jak i podczas jej eksploatacji. W przypadku zaistnienia okoliczności dotyczących tajemnicy przedsiębiorstwa dyspozycja tej normy prawnej stanowi ponadto o konieczności wskazania wrażliwych danych i przygotowania planu, który ich nie zawiera.

Na podstawie literatury właściwej nauce o zarządzaniu należy przyjąć, że: „Scenarizowany model łańcuchów dostaw, u którego podstaw leży stosowanie zasady współdzielenia, oznacza wdrożenie [...] rozwiązań: partnerskiego systemu wymiany informacji pomiędzy głównymi uczestnikami łańcucha dostaw: konsumentami [...], dostawcami, producentami, operatorami logistycznymi oraz detalistami;

²⁰ U. Ryciuk, M. Szymczak, *Wymiary zarządzania informacją w adaptacyjnym łańcuchu dostaw*, Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach 2019, nr 381, s. 34.

wysyłania produktów do magazynów współdzielonego [sic!] z innymi producentami [...]; współdzielonego transportu ze współdzielonych magazynów do hubów miejskich oraz konsolidowanych centrów regionalnych; skonsolidowana dystrybucja finalna [...]"²¹. Wskazać należy, że w aspekcie zarządczym łańcuch dostaw może być rozumiany jako zamierzona współpraca organizacyjna, która obejmuje zasoby i przepływy finansowe, informacyjne, jak też materialne (rzeczowe). Wdrożenie powyższych rozwiązań pozwoli zwiększyć konkurencyjność przedsiębiorstw, które będą uczestniczyły w procesie budowy i eksploatacji morskich farm wiatrowych nad polskim wybrzeżem Bałtyku. Obligatoryjny charakter dyspozycji stanowi o tym, że należy uznać tę normę prawną za bezwzględnie wiążącą.

Norma prawna nr 5

Na podstawie art. 16 ust. 3 pkt 2 ustawy *offshore* buduje się normę prawną o następującej treści.

Hipoteza: adresat – „Prezes URE”.

Hipoteza: okoliczności: „[...] niezwłocznie po wydaniu decyzji [...]”.

Dyspozycja: „[...] publikuje w Biuletynie Informacji Publicznej URE plan łańcucha dostaw materiałów i usług [...], dołączony przez wytwórcę zgodnie z art. 15 ust. 3 pkt 5”.

W tej normie prawnej występuje adresat inny niż w pozostałych normach prawnych: jest nim Prezes Urzędu Regulacji Energetyki. W hipotezie znajduje się sytuacja określająca stan, w którym został wydany akt administracyjny (konkretny i szczegółowy). Chodzi o decyzję administracyjną dotyczącą przyznania wytwórcy prawa do pokrycia ujemnego salda dla energii elektrycznej²². Z kolei dyspozycja tej normy prawnej nakazuje adresatowi publikację określonej przedmiotowo i podmiotowo dokumentacji²³. Ta norma prawna także jest normą imperatywną.

Norma prawna nr 6

Na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 1 ustawy *offshore* buduje się normę prawną, która obejmuje poniższe elementy.

²¹ A. Laskowska-Rutkowska, *Współczesne tendencje i paradygmaty w rozwoju globalnych łańcuchów dostaw*, Przegląd Organizacji 2015, nr 11, s. 38. Zob. też N. Szozda, *Customizacja produktów we współczesnych łańcuchach dostaw – tendencje, strategie, przykłady aplikacji*, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Organizacja i Zarządzanie 2018, z. 132, s. 537–550.

²² Art. 16 ust. 1 ustawy *offshore*.

²³ Na stronach internetowych Biuletynu Informacji Publicznej URE opublikowano 7 planów łańcucha dostaw materiałów i usług, <https://bip.ure.gov.pl/bip/odnawialne-zrodla-energ/morskie-farmy-wiatrowe/4033.Plany-lancucha-dostaw-materialow-i-uslug.html> [dostęp: 13.08.2021 r.].

Hipoteza: adresat – „Wytwórca”.

Hipoteza: okoliczności: „[...] uzyskał prawo do pokrycia ujemnego salda [...]”.

Dyspozycja: „[...] jest obowiązany: prowadzić dokumentację dotyczącą stopnia realizacji planu łańcucha dostaw materiałów i usług wykorzystywanych w toku budowy i eksploatacji morskiej farmy wiatrowej wraz z zespołem urządzeń służących do wyprowadzenia mocy, o którym mowa w art. 42 ust. 1 i 3”.

Adresatem normy prawnej jest wytwórca, który znalazł się w sytuacji posiadania określonego uprawnienia na podstawie decyzji administracyjnej. Zatem jest tutaj widoczny aspekt chronologiczny. Dyspozycja zawiera nakaz ciągłego raportowania realizacji poszczególnych etapów planu łańcuch dostaw. Ta norma prawna jest bezwzględnie obowiązująca (wiążąca).

Norma prawna nr 7

Na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy *offshore* buduje się normę prawną, która składa się ze wskazanych elementów.

Hipoteza: adresat – „Wytwórca”.

Hipoteza: okoliczności:

„[...] uzyskał prawo do pokrycia ujemnego salda [...]”;

„[...] w terminie 6 miesięcy od dnia: wydania decyzji, o której mowa w art. 18 ust. 1, lub od dnia zamknięcia sesji aukcji, o której mowa w art. 26 ust. 1 [...]”;

„[...] co roku, do dnia uzyskania koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w morskiej farmie wiatrowej [...]”;

„uzyskania koncesji na wytwarzanie energii elektrycznej w morskiej farmie wiatrowej [...]”.

Dyspozycja:

„[...] jest obowiązany: przekazać Prezesowi URE sprawozdanie dotyczące realizacji planu łańcucha dostaw materiałów i usług, o którym mowa w art. 42 ust. 1 i 3, w zakresie budowy morskiej farmy wiatrowej wraz z zespołem urządzeń służących do wyprowadzenia mocy, w tym przyczyn istotnych odstępstw od realizacji tego planu [...]”;

„[...] przekazywać je [...]”.

W tej normie podmiotem, do którego jest ona skierowana, jest wytwórca. Sytuacje, w których może się znaleźć, dotyczą posiadania konkretnego uprawnienia; określone zostały ramami temporalnymi, jak i uzyskaniem decyzji administracyjnej dotyczącej koncesji. W dyspozycji zawarty jest nakaz przygotowania i udostępnienia określonemu podmiotowi informacji dotyczących realizacji planu łańcucha dostaw. Charakter dyspozycji świadczy o tym, że jest to norma prawna bezwzględnie wiążąca.

Norma prawna nr 8

Na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 3 ustawy *offshore* buduje się normę prawną, która zawiera poniższe elementy.

Hipoteza: adresat – „Wytwórca”.

Hipoteza: okoliczności:

„[...] uzyskał prawo do pokrycia ujemnego salda [...]”;

„[...] co 2 lata, przez okres 6 lat od dnia pierwszego wprowadzenia energii elektrycznej wytworzonej w morskiej farmie wiatrowej do sieci właściwego operatora, a następnie co 5 lat [...]”.

Dyspozycja: „[...] jest obowiązany: przekazywać Prezesowi URE [...] sprawozdania dotyczące realizacji planu łańcucha dostaw materiałów i usług, o którym mowa w art. 42 ust. 1 i 3, w zakresie eksploatacji morskiej farmy wiatrowej, w tym przyczyn istotnych odstępstw od realizacji tego planu”.

Również tutaj podmiotem jest wytwórca, który znajduje się w okolicznościach posiadania konkretnego uprawnienia. Kolejne okoliczności dotyczą zakresu temporalnego określonego w latach. W tym kontekście należy wskazać, że: „Adaptacja łańcucha dostaw wyraża się w zdolności do modyfikowania jego samego lub otoczenia, w którym łańcuch funkcjonuje, a także uczenia się na podstawie zmian, jakie wywołało podjęcie działań adaptacyjnych [...]”²⁴. Ciągłe i bieżące monitorowanie realizacji planu będzie pozwalało na diagnozowanie „wąskich gardeł” organizacyjnych, technicznych, zaopatrzeniowych i innych, co powinno skutkować szybszym reagowaniem i elastycznością całego łańcucha dostaw. Ta norma prawna jest także normą bezwzględnie wiążącą (*ius cogens*).

Norma prawna nr 9

Na podstawie art. 43 ust. 2 ustawy *offshore* konstruuje się normę prawną o następujących elementach.

Hipoteza: adresat – „Wytwórca”.

Hipoteza: okoliczności: „Sprawozdania, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3 [...]”.

Dyspozycja: „[...] sporządza się według wzoru określonego w przepisach wydanych na podstawie ust. 4 i przekazuje się w postaci elektronicznej na adres elektroniczny wskazany przez Prezesa URE w Biuletynie Informacji Publicznej URE”.

Adresata w tej normie prawnej można określić poprzez odesłanie do ust. 1 art. 43 ustawy *offshore*. Okolicznościami są okresy, w których należy sporządzić przedmiotowe dokumenty. Chodzi o czas przygotowania sprawozdań. Dyspozycja zawiera nakaz przygotowania dokumentacji o określonej ramowo treści oraz

²⁴ U. Ryciuk, M. Szymczak, *Wymiary zarządzania informacją...*, s. 32.

przesłania jej do wskazanego odbiorcy w przewidziany sposób. Stanowi ona normę prawną bezwzględnie obowiązującą.

Norma prawna nr 10

Na podstawie art. 43 ust. 3 i 4 ustawy *offshore* konstruuje się normę prawną składającą się z przedstawionych elementów.

Hipoteza: adresat – „Prezes URE”; „Minister właściwy do spraw klimatu”.

Hipoteza: okoliczności:

„[...] sprawozdania, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3”;

„[...] kierując się koniecznością ujednoczenia formy sporządzania sprawozdań i ułatwienia analizowania zamieszczonych w nich danych”.

Dyspozycja:

„[...] zamieszcza w Biuletynie Informacji Publicznej URE [...]”;

„[...] określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdań, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3 [...]”.

Występują tutaj dwa rodzaje podmiotów: Prezes Urzędu Regulacji Energetyki i minister właściwy ds. klimatu. W kwestii okoliczności trzeba wskazać, że są nimi okresy, w których zostały już sporządzone sprawozdania wymienione w ust. 1 pkt 2 i 3. Określenie wzoru sprawozdań następuje wtedy, gdy występuje potrzeba systematyzacji sprawozdań i polepszenia dostępności ich treści. W literaturze pojawiła się propozycja jeszcze dalszego posunięcia całego zagadnienia łańcucha dostaw w kierunku cyfrowej transformacji, którą: „[...] warto rozumieć jako przemianę modelu biznesu łańcucha dostaw, który dostarcza nową wartość w oparciu o technologie cyfrowe w celu osiągnięcia wyższej efektywności [...]. [...] maksymalizację korzyści z implementacji systemów cyberfizycznych, do których należą technologie cyfrowe, m.in. cyfrowe bliźnięta, chmura obliczeniowa, mgła obliczeniowa, *big data*, łańcuch bloków, czy internet rzeczy, osiąga się, gdy analizowane i udostępniane są dane oraz informacje pochodzące jednocześnie z wielu źródeł”²⁵. Oczywiście jest to niewątpliwie trudne zadanie, przy i tak zaawansowanej technologii wytwarzania energii elektrycznej z morskich farm wiatrowych, niemniej przypuszcza się, że do pierwszego rozruchu tych elektrowni wiele z tego typu rozwiązań będzie już wdrożonych. Jest to norma prawna bezwzględnie wiążąca (imperatywna).

²⁵ K. Nowicka, M. Szymczak, *Logistyka i łańcuchy dostaw w obliczu czwartej rewolucji przemysłowej*, *Studia BAS* 2020, nr 3, s. 73. Zob. też A.K. Tarofder, A. Jawabri, A. Haque, S.M.F. Azam, S.R. Sherief, *Competitive Advantages through IT-Enabled Supply Chain Management (SCM) Context*, *Polish Journal of Management Studies* 2019, t. 19, nr 1, s. 464–474.

Norma prawna nr 11

Na podstawie art. 44 ustawy *offshore* buduje się następującą normę prawną.

Hipoteza: adresat – „Prezes URE”.

Hipoteza: okoliczności: „[...] w terminie 14 dni od dnia otrzymania [...]”.

Dyspozycja: „[...] przekazuje [...] plan łańcucha dostaw materiałów i usług, o którym mowa w art. 42 ust. 1 i 3, oraz sprawozdania, o których mowa w art. 43 ust. 1 pkt 2 i 3, ministrowi właściwemu do spraw klimatu i ministrowi właściwemu do spraw aktywów państwowych”.

W tej normie prawnej adresatem jest Prezes Urzędu Regulacji Energetyki. Adresat normy prawnej znajduje się w sytuacji, w której otrzymał określoną dokumentację w ściśle określonym czasie. Z kolei dyspozycja stanowi o nakazie przekazania tej dokumentacji do dwóch podmiotów ministerialnych. Kwestie informacyjne są kluczowe przede wszystkim dla właścicieli udziałów w spółkach, które prowadzą przedsiębiorstwa inwestujące w morskie farmy wiatrowe. W piśmiennictwie przyjmuje się następujące stanowisko: „Poszczególne przedsiębiorstwa łańcucha dysponują zwykle ograniczonym budżetem inwestycyjnym, a potrzeby inwestycyjne są różnie rozlokowane pomiędzy te przedsiębiorstwa. Z punktu widzenia budowania konkurencyjności łańcucha jako całości nie jest obojętne, w jakiej kolejności inwestycje będą realizowane, pojawia się więc potrzeba ich koordynowania i najlepiej wspólnego finansowania na wynegocjowanych warunkach”²⁶. Rozwiązanie takie jest zasadne z uwagi na zakładany rozwój przemysłu i wzrost zatrudnienia w opisywanym podsektorze. Prowadzenie inwestycji, w dużej mierze przez przedsiębiorstwa, których (większościowym) akcjonariuszem bądź udziałowcem jest jeden podmiot, jak najbardziej uzasadnia treść normy prawnej i nadaje jej właściwy sens. Tę normę prawną należy sklasyfikować jako bezwzględnie obowiązującą (wiązącą).

Norma prawna nr 12

Na podstawie art. 45 ust. 1, 2 w zw. z art. 42 ust. 3 w zw. z art. 46 ustawy *offshore* konstruuje się normę prawną o wskazanych elementach.

Hipoteza: adresat „Wytwórca”.

Hipoteza: okoliczności:

„[...] przed złożeniem zaktualizowanego planu łańcucha dostaw materiałów i usług, o którym mowa w art. 42 ust. 3 [...]”;

„[...] na co najmniej 30 dni przed przeprowadzeniem dialogu”;

²⁶ P. Banaszyk, *Istota i znaczenie strumienia finansowego w łańcuchu dostaw*, *Gospodarka Materiałowa i Logistyka* 2019, t. 71, nr 12, s. 10. Zob. też J. Dobroszek, *Rachunkowość zarządcza w zarządzaniu łańcuchem dostaw w świetle wyników badań literaturowych i ankietowych*, *Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości* 2016, t. 89, s. 29–54.

„[...] w terminie 18 miesięcy od dnia złożenia wniosku, o którym mowa w art. 13 ust. 1, albo oferty, o której mowa w art. 31 ust. 1”.

Dyspozycja:

„[...] jest obowiązany przeprowadzić dialog z potencjalnymi dostawcami materiałów i usług wykorzystywanych w toku budowy i eksploatacji morskiej farmy wiatrowej wraz z zespołem urządzeń służących do wyprowadzenia mocy”;

„Dialog prowadzi się w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie potencjalnych dostawców i oferowanych przez nich rozwiązań”;

„[...] przedkłada Prezesowi URE zaktualizowany plan łańcucha dostaw materiałów i usług [...], uwzględniający informację o przeprowadzeniu dialogu z potencjalnymi dostawcami materiałów i usług, o którym mowa w art. 45 ust. 1 [...]”;

„[...] zamieszcza informację o zamiarze przeprowadzenia dialogu, o którym mowa w art. 45 ust. 1, oraz o jego przedmiocie na swojej stronie internetowej [...]”.

Także w tej normie prawnej adresatem jest wytwórca. Sytuacje, w których może się znaleźć, dotyczą aktualizacji planu łańcucha dostaw; okresu liczonego w dniach przed dokonaniem konsultacji biznesowych; okresu liczonego w miesiącach dotyczącego konkretnych dokumentów. Dyspozycja odnosi się do nakazu odbycia konsultacji biznesowych, ich trybu oraz nakazu przekazania określonego podmiotowi aktualnych danych i analiz. W kontekście współpracy między przedsiębiorcami ukażuje się spojrzenie zarządcze: „Uczestnictwo dostawców i klientów w rozwoju produktów, zmiana roli operatorów logistycznych z integratorów na dyrygentów w celu wdrożenia procesów orkiestracji, współpraca wewnętrznych lub zewnętrznych podmiotów B + R z dostawcami w łańcuchu – to symptomy wskazujące na rozszerzanie się koncepcji łańcucha dostaw w kierunku łańcucha wartości”²⁷. Współpraca między przedsiębiorcami realizowana przez wymianę wiadomości, danych lub analiz posłuży do zacieśnienia relacji biznesowych. Ponadto wskazuje się, że: „[...] aby zarządzania finansami łańcucha dostaw nie redukować do bezdusznej kalkulacji ekonomicznej, lecz wspierać je wartościowym kapitałem społecznym w ramach łańcucha jako całości”²⁸. Oznacza to zachętę do wspierania kadry pracowniczej nie tylko w aspekcie należytego, wysokiego wynagrodzenia, lecz także w rozwoju, podnoszeniu kompetencji i realnych możliwościach awansu pionowego, jak i poziomego. Tę normę prawną należy również określić jako bezwzględnie wiążącą (imperatywną).

²⁷ M. Frankowska, *Łańcuch logistyczny, łańcuch dostaw i łańcuch wartości – próba usystematyzowania koncepcji*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 885. Problemy Transportu i Logistyki 2015, nr 31, s. 86. Zob. też A. Baraniecka, *Rozwój ekologicznych łańcuchów dostaw jako skutek kryzysów: ekonomicznego i środowiskowego*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu 2015, nr 383, s. 235–248.

²⁸ P. Banaszyk, *Istota i znaczenie strumienia finansowego...*, s. 13.

Ogniwami są składniki, które charakteryzują łańcuch dostaw i go wyróżniają spośród innych łańcuchów. Definiują one ten konkretny łańcuch dostaw, który jest przeznaczony dla procesu inwestycyjnego i eksploatacyjnego morskich elektrowni wiatrowych. Tym samym do ustawowych ogniw łańcucha dostaw materiałów i usług określonych w ustawie *offshore* zaklasyfikowane zostały: harmonogram rzeczowo-finansowy (art. 42 ust. 1 pkt 3); opis kluczowych parametrów technicznych (art. 42 ust. 1 pkt 5); planowane terminy kluczowych postępowań na wybór dostawców [...], ze wskazaniem planowanego trybu wyboru [...] oraz przewidywanych warunków udziału [...] (art. 42 ust. 1 pkt 6); opis przewidywanych inicjatyw dotyczących badań i rozwoju oraz innowacyjności [...] (art. 42 ust. 1 pkt 10); dialog z potencjalnymi dostawcami materiałów i usług oraz z zarządami portów morskich i operatorami terminali (art. 42 ust. 1 pkt 12, art. 45). Należy zwrócić szczególną uwagę na ostatnie z wymienionych „ogniw” – dialog z dostawcami, który tworzy przestrzeń do dzielenia się wiedzą. W uzasadnieniu projektu ustawy podnosi się, że: „Usprawnienie przepływu informacji pomiędzy potencjalnymi zlecającymi a potencjalnymi wykonawcami czy dostawcami przyczyni się do zwiększenia konkurencyjności polskiej gospodarki w tym sektorze, z uwagi na umożliwienie transferu *know-how*”²⁹.

Wyszczególnienie normatywne stanowi o tym, że stronami stosunku prawnego są wytwórca i Prezes URE, między którymi występuje zależność określana jako nierównorzędność podmiotowa. W tej relacji pozycja prawna Prezesa URE jest nadrzędna względem (nad) wytwórcą. Tutaj wytwórca jest zobowiązany do dokonania szeregu czynności wskazanych w dyspozycjach norm prawnych. Wejście w relację wynika z mocy prawa, które stanowi o obowiązku sporządzenia planu łańcucha dostaw materiałów i usług, a następnie o obowiązkach informacyjnych. Rzecz jasna musi wystąpić podstawowa okoliczność, jaką jest ubieganie się o uzyskanie prawa do pokrycia ujemnego salda, a następnie uzyskanie tego prawa. Szczegółowe obowiązki i uprawnienia tych podmiotów zostały ukazane w dyspozycjach norm prawnych. Wszystkie powyższe normy prawne wyinterpretowane z przepisów prawnych są bezwzględnie wiążące. Wyszczególniono także jeden przypadek normy prawnej (nr 2), w którym występuje sankcja. Wynika z tego, że istnieje stosunek prawnoadministracyjny dotyczący łańcucha dostaw materiałów i usług.

²⁹ Rządowy projekt ustawy o promowaniu wytwarzania energii elektrycznej..., s. 18.

Zakończenie

Rozważania dotyczące dwunastu norm prawnych z ustawy *offshore* pozwoliły uznać łańcuch dostaw materiałów i usług za instytucję prawną rozumianą jako: „stanowiący pewną całość zespół powiązanych ze sobą norm prawnych, które regulują dający się wyodrębnić rodzaj stosunków społ. [...]”³⁰. Do jej składników należą wyinterpretowane normy prawne, w tym przede wszystkim relacje zachodzące pomiędzy wytwórcą a Prezesem URE. Trzeba podkreślić, że nie jest instytucją „osamotnioną”, ponieważ dotyczy pozostałej treści normatywnej ustawy *offshore*. Chodzi przede wszystkim o dwuetapowy system wsparcia morskich farm wiatrowych, a to świadczy o ścisłych zależnościach między instytucją prawną łańcucha dostaw materiałów i usług a pozostałymi instytucjami. Należy ona do polskiego prawodawstwa energetycznego, prawa gospodarczego publicznego, tym samym będąc częścią systemu prawa. Wynik przeprowadzonych badań stanowi juretyczny rezultat wprowadzenia zagadnienia z dyscypliny nauki o zarządzaniu – łańcucha dostaw – do ustawy *offshore*.

Bibliografia

- Banaszyk P., *Istota i znaczenie strumienia finansowego w łańcuchu dostaw*, Gospodarka Materiałowa i Logistyka 2019, t. 71, nr 12.
- Baraniecka A., *Rozwój ekologicznych łańcuchów dostaw jako skutek kryzysów: ekonomicznego i środowiskowego*, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu 2015, nr 383.
- Brożek B., *Normatywność prawa*, Warszawa 2012.
- Dobroszek J., *Rachunkowość zarządcza w zarządzaniu łańcuchem dostaw w świetle wyników badań literaturowych i ankietowych*, Zeszyty Teoretyczne Rachunkowości 2016, t. 89.
- Frankowska M., *Łańcuch logistyczny, łańcuch dostaw i łańcuch wartości – próba usystematyzowania koncepcji*, Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego nr 885. Problemy Transportu i Logistyki 2015, nr 31.
- Kalinowski T.B., Rudnicka A., Wieteska G., Wronka A., *Proces zdobywania kluczowych kompetencji wspierających wdrożenie zrównoważonego łańcucha dostaw*, w: *Nowoczesne trendy w logistyce i zarządzaniu łańcuchem dostaw*, red. J. Brzeziński, A. Rudnicka, Łódź–Kraków 2020.
- Kozerska M., Jędrzejczyk K., *Rola portów morskich Polski w funkcjonowaniu łańcuchów dostaw*, Zeszyty Naukowe Politechniki Częstochowskiej. Zarządzanie 2020, nr 40.

³⁰ *Instytucja prawna*, w: S. Lewandowski, J. Petzel, *Logika dla prawników...*, s. 89. Na temat pojęcia instytucji prawnych zob. też Z. Ziemiński, *Szkice z metodologii...*, s. 88–93.

- Kramarz W., *Strategia podwykonawstwa w budowaniu odporności łańcucha dostaw*, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Organizacja i Zarządzanie 2017, z. 101.
- Laskowska-Rutkowska A., *Współczesne tendencje i paradygmaty w rozwoju globalnych łańcuchów dostaw*, Przegląd Organizacji 2015, nr 11.
- Lewandowski S., Petzel J., *Logika dla prawników. Słownik encyklopedyczny*, red. A. Malinowski, Warszawa 2004.
- Marzantowicz Ł., *Niepewność i nieprzewidywalność w łańcuchu dostaw – rozważania teoretyczne*, Nauki o Zarządzaniu 2017, nr 2.
- Nowicka K., Szymczak M., *Logistyka i łańcuchy dostaw w obliczu czwartej rewolucji przemysłowej*, Studia BAS 2020, nr 3.
- Ryciuk U., *Koncepcja i specyfika łańcuchów dostaw w budownictwie*, Przedsiębiorczość i Zarządzanie, t. 15, z. 6, cz. I.
- Ryciuk U., Szymczak M., *Wymiary zarządzania informacją w adaptacyjnym łańcuchu dostaw*, Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach 2019, nr 381.
- Stawecki T., Winczorek P., *Wstęp do prawoznawstwa*, wyd. 4, Warszawa 2003.
- Szozda N., *Customizacja produktów we współczesnych łańcuchach dostaw – tendencje, strategie, przykłady aplikacji*, Zeszyty Naukowe Politechniki Śląskiej. Organizacja i Zarządzanie 2018, z. 132.
- Tarofder A.K., Jawabri A., Haque A., Azam S.M.F., Sherief S.R., *Competitive Advantages through IT-Enabled Supply Chain Management (SCM) Context*, Polish Journal of Management Studies 2019, t. 19, nr 1.
- Zieliński M., *Podstawowe zasady współczesnej wykładni prawa*, w: *Teoria i praktyka wykładni prawa*, red. P. Winczorek, Warszawa 2005.
- Ziemiński Z., *Szkice z metodologii szczegółowych nauk prawnych*, Warszawa–Poznań 1983.

